

MdR, NOS Jazzgeschiedenis 478, tijdvak 1953-1958 hoofdstuk 4:
Charles Mingus - bassist, componist, auteur. Geboren in Nogales,
Arizona, 22 april 1922, overleden in Cuernavaca, Mexico, 5 januari
1979. We zijn Mingus als bassist al een paar keer tegengekomen
in deze geschiedenis, vrij uitgebreid bij het trio van vibrafonist
Red Norvo in 1950-51, en natuurlijk bij het Massey Hall Concert
van '53 met Dizzy Gillespie en Charlie Parker - dat laatste jaar
in de periode hiervoor, 1948-53, zou dus het vertrekpunt nu moeten
zijn, maar zoals in enkele andere gevallen, Parker en Monk in dat
tijdvak 48-53, ook hier een kleine afwijking, want Mingus was een
te belangwekkende figuur om zijn beginperiode niet op zijn minst
even aan te stippen. Mingus was van zeer gemengde afkomst: zijn
grootouders aan vaders kant waren een zwarte man en een Zweedse
vrouw, moeder was de dochter van een Engelsman en een vrouw van
zwarte en Chinese afkomst. Mingus' moeder overleed goed een half
jaar na zijn geboorte, vader ging met de familie naar California,
hertrouwde daar en vestigde zich waarschijnlijk midden jaren twintig
in Watts, Los Angeles, dat toen nog niet het zwarte ghetto
was van later, maar al wel op weg. Zijn tweede moeder nam hem
heel jong mee naar de Holy Roller Church, de zang en muziek van
die kerken zouden later blijvend in zijn muziek herkenbaar zijn.
Als ongeveer zes-jarige ging hij in de kerk trombone spelen, een
twee jaar oudere vriend die dat veel beter deed, Britt Woodman,
raadde hem aan cello te gaan studeren, hij speelde toen ook al
wat piano. Op de muziekklas van de middelbare school kwam hij in
contact met klassieke muziek en fluitist/saxofonist Buddy Collette,
Hij en bassist Red Callender adviseerden hem de cello voor een
contrabas te verruilen, dat gebeurde in 1938 toen Mingus 16 was.
Wat later deed hij zijn eerste jazzorkest-ervaring op bij de
band van Lloyd Reese en ontmoette daar Dexter Gordon. Inmiddels
had hij, ook door toedoen van Britt Woodman, Duke Ellington en
Jimmy Blanton ontdekt, via radio, plaat en ook live. Zijn eerste
echte professionele jobs kwamen in 1942, eerst de kleine groep
van klarinettist Barney Bigard, dan de big band van Louis Armstrong.
Hij ging in die tijd op advies van Red Callender zeer serieus bas
studeren bij Herman Rheinshagen die bij het New York Philharmonic
Orchestra gewerkt had.

In '43 was hij het sextet van Lester Young's broer Lee, de drummer, samen met Dexter Gordon en Irving Ashby. Het jaar daarop, bij Lloyd Reese, ontmoet Mingus de aankomende altsaxofonist Eric Dolphy. In 1945-46 doet hij zeer veel en zeer divers studio-werk, komt bij Russell Jacquet voor het eerst op de plaat, in '46 speelt hij met Britt Woodman, Buddy Collette en Lucky Thompson bij de Stars of Swing. En in 1947-48 is hij solo-bassist in de grote band van Lionel Hampton. Mingus had zich toen al geruime tijd op arrangeren en componeren gestort, bij Hamp kreeg hij de kans in die hoedanigheid naar buiten te treden.

Tot de vroegste opnamen waarop Mingus speelde behoren die uit een session voor Apollo in Los Angeles met een orkest van tenorsaxofonist Illinois Jacquet, 2 augustus 1945. De broer van de tenorist Russell Jacquet speelt trompet maar zingt vooral -blues-, Arthur Dennis op baritonsaxofoon, naast Mingus in de ritmesectie Bill Doggett-piano, Al Wichard-drums. Let vooral op de achtergrond bij de zang door tenorsax en gestreken bas in "Wondering and thinking of you".

plaat 1 Illinois Jacquet a/h Orchestra: Wondering and thinking of you
78 - 3:07 - Apollo 758 (Russell Jacquet)

"Wondering and thinking of you" van Russell Jacquet, bassist Charles Mingus bij Illinois Jacquet and his Orchestra voor Apollo in Los Angeles 2 augustus 1945, u hoorde de originele 78-toeren plaat. Criticus/producer Leonard Feather schreef in zijn eerste Encyclopedia of Jazz van 1955 over Mingus dat hij zijn platen-debuut in november 1947 maakte bij Lionel Hampton. Zelfs puur solo-halve klopt dat niet, want als zodanig was hij januari 1946 al bij ex-Ellington zangeres Ivie Anderson te horen. In "On the sunny side of the street".

plaat 2 Ivie Anderson a/h All Stars: On the sunny side of the street
171 - 2:43 - Storyville SLP 804 (Fields, McHugh)

"On the sunny side of the street", tekst Dorothy Fields, muziek Jimmy McHugh: Ivie Anderson and her All Stars voor Black & Blue in Los Angeles, januari 1946 met Karl George-trompet, Willie Smith en Gene Porter-alt, Buddy Collette-tenorsaxofoon. Wilbert Baranco-piano, Buddy Harper-gitaar, Charles Mingus-bas, Booker Hart-drums.

Gaan we naar de grote band van Lionel Hampton in '47. Die was toen, '47-48, zeer beïnvloed door de grote Bebop band van Dizzy Gillespie, en hier was het, Hamp speelde voor Decca, dat Mingus op een groot merk de kans kreeg zich te manifesteren. Niet alleen als solo-bassist, ook als arrangeur-componist. De inmiddels 25-jarige bassist heeft zich dan al ontwikkeld tot een geacheveerd schrijver, zijn muziek is een mixture van big band Bebop à la Gillespie, met name in de richting van George Russell's "Cubana Be, Cubana Bop", het slot-accoord lijkt zeer op dat van Duke Ellington's "Air conditioned jungle". Compositie en arrangement plus bassolo van Charles Mingus: "Mingus fingers".

plaat 3

Lionel Hampton a/h Orchestra: Mingus fingers (Charles Mingus)
1/voorlaatste - 3:08 - New World Records NW 284

"Mingus fingers", 10 november 1947 voor Decca in Los Angeles door de big band van vibrafonist Lionel Hampton. 5 trompetten: Snooky Young, Leo Shepard, Duke Garrette, Wendell Culley en Teddy Buckner. 4 trombones: Britt Woodman, Andrew Penn, James Robinson en James Wormick. 6 saxofoons/klarinetten: Bobby Plater, Ben Kynard en Jack Kelso-alt, Morris Lane en John Sparrow-tenor, Charlie Fowlkes-bariton. Milt Buckner-piano, Billy Mackell-gitaar, Charles Mingus 1e en solo, Joe Comfort-2e bassist, Earl Walker-drums. Dat was dus volgens Feather het plaatdebuut van Mingus, en nog wordt dat keuring over geschreven, in feite had Mingus hiervoor aam 18 platensessies meegedaan, radio-opnamen niet meegeteld.

Na de periode bij Lionel Hampton en daarna, 50-51, het Red Norvo Trio, kreeg Mingus, inmiddels naar New York verhuisd, meer en meer de kans zijn eigen muziek te ~~spelen~~^{spelen}, dan wel mogelijkheden daartoe te creëren. Hij begon daartoe ook met een eigen platenmerk, Debut, uit een session daarvoor van 12 april 1952 een kwintet-opname. Lee Konitz-alt saxofoon, Phyllis Pinkerton-piano, George Koutzen-cello, Mingus-bas en Al Levitt-drums met een Mingus-compositie die zeer duidelijk maakt hoe gefascineerd hij was door de muziek van Lennie Tristano toen: "Extrasensory perception".

plaat 4

Charles Mingus Quintet: Extrasensory perception (Charles Mingus)
1/3 - 2:46 - Gala Records GLP 328

"Extrasensory perception", buitenzintuiglijke waarneming, lang voor de term ESP een tijdje populair was: het Charles Mingus Quintet in NYC voor Debut, 12 april 1952. We hoorden voor het tijdvak 1948-53 in deze NOS Jazzgeschiedenis in het hoofdstuk Charlie Parker van het concert op 15 mei 1953 in de Massey Music Hall, Toronto, Canada. Het z.g. Quintet of the Year bestond naast Parker uit Dizzy Gillespie-trompet, Bud Powell-piano, bassist Mingus en drummer Max Roach. Mingus had zijn eigen tape-recorder op het podium staan, zijn opnamen kwamen later uit op Debut omdat Norman Granz de prijs die Mingus vroeg te hoog vond. Mingus had inmiddels zijn bas-partij, uitgezonderd de soli, er opnieuw bij gespeeld. Bij dat concert speelde ook een Canadese big band, en de ritmesectie van het Quintet of the Year trad op als Bud Powell Trio. Tot slot van deze eerste Mingus-aflevering hoort u nu drie trio-opnamen. Eerst "Sure thing" van Jerome Kern in een uitzonderlijk arrangement, dan zonder drums Cole Porter's "I've got you under my skin", en tenslotte van Mingus "Bass-ically speaking" waarbij Roach kennelijk via de zaalversterking te horen is, want dat klinkt van geen kanten. Het Bud Powell Trio.

- CD Bud Powell Trio: Sure thing (J.Kern)
8 -2:08 - Giants of Jazz CD 53036
- plaat 4 Bud Powell Trio: I've got you under my skin (Cole Porter)
2/2 - 3:10 - Gala Records GLP 328
- CD Bud Powell Trio: Bass-ically speaking (Charles Mingus)
12 - 3:59 - zie boven

Het Bud Powell Trio in de Massey Music Hall, Toronto, Canada, 15 mei 1953. Bud Powell-piano, Charles Mingus-bas, Max Roach-drums. U hoorde "Sure thing", "I've got you under my skin" en het eigen stuk van Mingus "Bass-ically speaking". Oorspronkelijk uitgebracht op het platenmerk van Mingus: Debut. Volgende week muziek uit drie session voor Debut in 1953 en '54, met een trombone kwartet, pianist Paul Bley en trompettist Thad Jones. Dit was NOS Jazz-geschiedenis 478, Mdr.

0 0 0 0 0

NA 96413

31:30

Maart. 01.02.90